

Persbericht

Luxemburg, 8 september 2020

Om effect te sorteren, moet de EU-ontwikkelingshulp aan Kenia doelgerichter worden ingezet, aldus controleurs

Volgens een nieuw verslag van de Europese Rekenkamer (ERK) hebben de Europese Commissie en de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO) niet aangetoond dat met de steun van het Europees Ontwikkelingsfonds (EOF) aan Kenia tussen 2014 en 2020 de belemmeringen voor de ontwikkeling van het land werden aangepakt en dat deze was gericht op het terugdringen van de armoede. De in het kader van het voorgaande EOF (2008-2013) gefinancierde projecten leverden de verwachte uitkomsten op, maar hebben geen tastbare impact gehad op de algemene economische ontwikkeling van Kenia. De controleurs roepen de EU nu op om haar aanpak van de toekenning van ontwikkelingshulp te heroverwegen.

De ontwikkelingshulp van de EU is gericht op het terugdringen en uiteindelijk uitbannen van de armoede in de gesteunde landen door het stimuleren van goed bestuur en duurzame economische groei. Het EOF is de belangrijkste bron van EU-financiering voor Kenia. De steun die het land in het kader van het 11e EOF tussen 2014 en 2020 heeft ontvangen, bedroeg 435 miljoen EUR, ongeveer 0,6 % van zijn belastingontvangsten. De controleurs hebben onderzocht of de Commissie en de EDEO de steun doeltreffend hadden ingezet waar deze de grootste bijdrage kon leveren tot het terugdringen van de armoede.

“We hebben niet voldoende bewijs gevonden dat de steun in het kader van het 11e EOF daar terecht kwam waar deze het meest kon bijdragen tot het terugdringen van de armoede,” aldus Juhan Parts, het voor het verslag verantwoordelijke ERK-lid. “Het creëren van banen is de meest doeltreffende en duurzame manier om armoede te bestrijden en daarom moeten EU-middelen in de eerste plaats op economische ontwikkeling zijn gericht.”

De controleurs stelden vast dat het proces voor de toekenning van steun uit het EOF niet de mogelijkheid bood om deze steun te koppelen aan de prestaties en governance van een land of zijn bereidheid om structurele hervormingen door te voeren of corruptie te bestrijden. De Commissie en de EDEO hebben ongeveer 90 % van de financiering uit het EOF ten behoeve van Kenia voor de periode 2014-2020 toegewezen aan de hand van een standaardformule voor de landen in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan (ACS-landen), waarmee de specifieke belemmeringen voor hun

Dit persbericht wil slechts de kernboodschap weergeven van het speciaal verslag van de Europese Rekenkamer. Het volledige verslag is beschikbaar op eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

ontwikkeling of hun financieringskloof niet worden aangepakt. Bij de toewijzingen aan landen werd er ook geen rekening gehouden met subsidies of leningen van andere donoren.

De steun dekte slechts een klein deel van de ontwikkelingsbehoeften van Kenia en was verspreid over tal van gebieden, waaronder landbouw, noodsituaties als gevolg van droogte, energie- en vervoersinfrastructuur, verkiezingen, beheer van de overheidsfinanciën en het rechtsstelsel. Doordat de financiering over zo veel gebieden is verspreid, neemt het risico toe dat deze in geen enkele sector de vereiste kritische massa bereikt om significante resultaten op te leveren, zo waarschuwen de controleurs. Bovendien is de redenering achter de selectie van sectoren niet duidelijk genoeg: de Commissie en de EDEO hebben hun eigen specifieke beoordeling van de belemmeringen en doelstellingen voor de ontwikkeling van het land niet uitgevoerd en hebben niet toegelicht hoe en waarom de gesteunde sectoren Kenia het meest zouden helpen bij het terugdringen van de armoede.

De controleurs hebben geen reden gevonden waarom de Commissie en de EDEO ervoor hadden gekozen de be- en verwerkende industrie, een sector die een groot potentieel heeft om banen te scheppen, niet rechtstreeks te ondersteunen. Het merendeel van de financiering ging naar voedselzekerheid en weerbaarheid tegen klimaatschokken (228,5 miljoen EUR) waardoor de levensstandaard van plattelandsgemeenschappen en kleine boeren, met name in droge gebieden, waarschijnlijk zal verbeteren, maar waarmee niet wordt bijgedragen aan vorderingen in de richting van commercialisering van de landbouw en uitbreiding van de verwerking van landbouwproducten. De financiering van energie- en vervoersinfrastructuur (175 miljoen EUR) volstaat daarentegen niet om de zeer ambitieuze doelstellingen te verwezenlijken die met de Keniaanse autoriteiten werden overeengekomen en een significant effect te sorteren. In het licht van de perceptie van wijdverbreide corruptie in het land stellen de controleurs ook dat de rechtstreekse steun die de EU verleende voor maatregelen tegen corruptie beperkt was.

De controleurs bevelen de Commissie en de EDEO aan om:

- de methodologie van de EU voor de toewijzing van financiering aan ACS-landen te onderzoeken en deze afhankelijk te maken van de prestaties van het ontvangende land en zijn bereidheid om hervormingen door te voeren;
- de kritische massa bij de selectie van de concentratiesectoren in Kenia te beoordelen en prioriteit te geven aan duurzame economische ontwikkeling van het land en aan de rechtsstaat.

Noot voor de redactie

Het EOF bestaat uit bijdragen van de EU-lidstaten die buiten de EU-begroting vallen. Elk EOF heeft over het algemeen een looptijd van vijf tot zeven jaar. In het kader van het 11e EOF hebben 75 ACS-landen in totaal 15 miljard EUR ontvangen. De toewijzing was gebaseerd op vijf indicatoren: de bevolking, het bni per hoofd van de bevolking, de index voor menselijk kapitaal, de index voor economische kwetsbaarheid en de wereldwijde governance-indicatoren. Landen met een grote bevolking, zoals Kenia, ontvingen naar verhouding minder financiering. De Overeenkomst van Cotonou vormt het rechtskader voor de ontwikkelingshulp van de EU aan ACS-landen. Deze overeenkomst verstreek in februari 2020 en tot december 2020 gelden overgangsmatregelen. De besprekingen over een vervolgovereenkomst zijn nog gaande.

De bevolking van Kenia, die in 2016 47 miljoen inwoners telde, zal in 2050 naar verwachting ongeveer 85 miljoen personen bedragen. De verstedelijking van het land neemt snel toe, waardoor de werkgelegenheidsvraag in steden stijgt. In 2016 leefde 36 % van de Keniaanse bevolking onder de

armoedegrens, van minder dan 1,90 USD per dag, en meer dan 20 % leed aan ondervoeding. De economie van Kenia steunt nog steeds op de landbouw, die goed is voor een derde van het bbp van het land, terwijl de be- en verwerkende industrie slechts 10 % bedraagt, hetzelfde percentage als 40 jaar geleden. De bbp-groei van Kenia lag van 2003 tot 2018 onder het regionale gemiddelde. In de corruptieperceptie-index 2018 van Transparency International staat Kenia op de 144e plaats van 180 landen.

Speciaal verslag nr. 14/2020 “EU-ontwikkelingshulp aan Kenia” is in 23 EU-talen beschikbaar op de website van de ERK (eca.europa.eu). De ERK heeft de afgelopen jaren speciale verslagen gepubliceerd over EU-steun aan Marokko en het EU-trustfonds voor Afrika, alsook een advies over het 11e EOF en jaarverslagen over de EOF's. [Hier](#) kunt u informatie vinden over de maatregelen die de ERK heeft genomen met het oog op de COVID-19-pandemie.

Perscontact voor dit verslag:

Damijan Fišer — E: damijan.fiser@eca.europa.eu T: (+352) 4398 45 510 M: (+352) 621 55 22 24